

ประวัติความเป็นมา การเจรจาจัดทำความตกลงและวิวัฒนาการของความตกลง
เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ

ประวัติความเป็นมาของความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทย
กับต่างประเทศ

สืบเนื่องมาจากตามความในมาตรา ๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๘๖
ซึ่งบัญญัติว่า "บรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้ จะ
ตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนี้ได้ คือ.....(๒) ยกเว้นแก่บุคคลหรือองค์การ
ระหว่างประเทศตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่กับองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศ หรือตามสัญญา หรือตามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ..."^๑
ซึ่งต่อมาก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรนี้ คือพระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม
พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติว่า "ให้ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรแก่บุคคลตามสัญญา
ว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะได้ออกทำกับรัฐบาลต่างประเทศ"^๒

^๑ ประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๘๖.

^๒ "พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๕", ราชกิจจานุเบกษา ๗๕ (๓๑ กรกฎาคม
๒๕๐๕), หน้า ๘๑๔ - ๘๒๐.

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการ เก็บภาษีซ้อนแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศหนึ่ง แต่มีเงินได้ หรือทรัพย์สินอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งถ้ามิได้มีสัญญาดังกล่าวแล้ว บุคคลนั้นอาจต้องเสีย ภาษีอากรให้แก่ประเทศทั้งสองโดยเต็มอัตรา อันเป็นภาระหนักเกินไป จึงเป็นการสมควร ที่จะบรรเทาภาระของบุคคลดังกล่าว เพื่อ เป็นการส่งเสริมการลงทุนและความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ซึ่งเป็นผลให้ประเทศไทยได้ทำความตกลง เพื่อการ เว้นการ เก็บภาษีซ้อนกับ ต่างประเทศรวม ๕ ฉบับ ในช่วง เวลา เกือบ ๒๐ ปีที่ผ่านมา โดยความตกลงฉบับแรก ได้ลงนามกับประเทศสวีเดนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และในปีต่อ ๆ มา ก็ได้ทำกับประเทศ ต่าง ๆ ต่อไปนี้ตามลำดับ คือประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ประเทศนอร์เวย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ประเทศเดนมาร์ก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ สาธารณรัฐเกาหลีและสาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และประเทศสุดท้ายคือ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ และในขณะนี้ยังมีความตกลง เพื่อการ เว้น การ เก็บภาษีซ้อนที่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการประกาศใช้ติดตามมาอีกหลายประเทศ ดังจะ ได้กล่าวโดยละเอียดต่อไป

การเจรจาจัดทำความตกลง เพื่อการ เว้นการ เก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ^๑

๑. ประเทศที่เจรจาเสร็จและมีผลใช้บังคับแล้วมี ๕ ประเทศคือ

๑.๑ ประเทศสวีเดน^๒

^๑ ข้อมูลในหัวข้อนี้ รวบรวมถึงเดือนมกราคม ๒๕๒๔.

^๒ "ประกาศใช้ความตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศสวีเดน เพื่อการ เว้นการ เก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากรายได้และจากทุน", ราชกิจจานุเบกษา ๗๕ (๑๓ มีนาคม ๒๕๐๔), หน้า ๓๕๑ - ๓๕๒.

ก. ชื่อ "ความตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศสวีเดน
เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากรายได้และจากทุน"

ข. วันและสถานที่ลงนาม วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

ณ กรุงเทพฯ

ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนสัตยาบัน วันที่ ๑๘ มกราคม

พ.ศ. ๒๕๐๕ ณ กรุงเทพฯ

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เงินได้ สำหรับเงินกู้ซึ่งต้อง
ยื่นแบบแสดงรายการในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ สำหรับเงินภาษี
ที่ต้องชำระในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์

พ.ศ. ๒๕๐๕

๑.๒ ประเทศญี่ปุ่น

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น
เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับ
ภาษี เก็บจากรายได้"

ข. วันและสถานที่ลงนาม วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

ณ กรุงเทพฯ

"ประกาศใช้สนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น เพื่อการเว้นการ
เก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากรายได้"
ราชกิจจานุเบกษา ๔๐ (๑ ตุลาคม ๒๕๐๖), หน้า ๕๘๕ - ๕๙๐.

- ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนหนังสือให้ความเห็นชอบ วันที่ ๒๕
กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ณ กรุงเทพฯ
- ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม
พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นต้นไป
- จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.
๒๕๐๖

๑.๓ ประเทศนอร์เวย์^๑

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศไทยกับรัฐบาล
แห่งประเทศนอร์เวย์ เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการ
รัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้และจากทุน"

ข. วันลงนาม วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗

ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร วันที่ ๑ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๐๗ ณ กรุงเทพฯ

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่
๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ อันเป็นวันครบกำหนดสามสิบวันนับจากวันแลกเปลี่ยน
สัตยาบัน และให้มีผลบังคับเป็นครั้งแรก

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีจากเงินได้ สำหรับเงินได้ใน
ภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗ และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากทุน สำหรับภาษีที่ต้อง
ชำระในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗

^๑ "ประกาศใช้ความตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศนอร์เวย์ เพื่อการ
เว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บ
จากเงินได้และจากทุน", ราชกิจจานุเบกษา ๘๒ (๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘), หน้า ๒๕-๒๖.

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ มกราคม

พ.ศ. ๒๕๐๘

๑.๔ ประเทศ เดนมาร์ก

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศ เดนมาร์ก เพื่อการ เว้นการ เก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการ เลี่ยงการ รัษฎากร ในส่วนที่ เกี่ยวกับภาษี เก็บจาก เงินได้และจากทุน"

ข. วันลงนาม วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘

ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร วันที่ ๒๓ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๕๐๘ ณ กรุงเทพฯ

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นวันแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร และให้มีผลบังคับ เป็นครั้งแรก

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ สำหรับเงินได้ ในปีปฏิทินหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่ เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากทุน สำหรับภาษีที่ต้อง ชำระในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ มกราคม

พ.ศ. ๒๕๐๘

"ประกาศใช้ความตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศ เดนมาร์ก เพื่อการ เว้นการ เก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการ เลี่ยงการ รัษฎากร ในส่วนที่ เกี่ยวกับภาษี เก็บ จากเงินได้ และจากทุน", ราชกิจจานุเบกษา ๘๓ (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘), หน้า ๑๑๖ - ๑๑๗.

๑.๕ สหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมัน *

ก. ชื่อ "ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมัน เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ และจากทุน"

ข. วันและสถานที่ลงนาม วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ.

๒๕๑๐ ณ กรุงเทพฯ

ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๑ ณ กรุงบอนน์

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ และจะมีผลบังคับ

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ สำหรับเงินได้ของปีปฏิทิน ๒๕๑๐ และของปีปฏิทินถัดไป และรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดในปีปฏิทิน ๒๕๑๐ และปีปฏิทินถัดไป และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากทุน สำหรับภาษีที่จะต้องชำระในหรือหลังวันแรกของเดือนมกราคม ๒๕๑๐

จ. วันประกาศใช้พระราชกฤษฎีกา วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๒

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"ประกาศใช้ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมัน เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้และจากทุน", ราชกิจจานุเบกษา ๘๖ (๑๔ มกราคม ๒๕๑๒), หน้า ๔ - ๕

๑.๖ สาธารณรัฐฝรั่งเศส^๑

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้"

ข. วันลงนาม วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

ค. วันแลกเปลี่ยนหนังสือซึ่งแสดงว่าทั้งสองรัฐได้ดำเนินการตามพิธีการต่าง ๆ อันจำเป็นเรียบร้อยแล้ว วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นวันแลกเปลี่ยนหนังสือซึ่งแสดงว่าทั้งสองรัฐได้ดำเนินการตามพิธีการต่าง ๆ อันจำเป็นเรียบร้อยแล้ว และให้มีผลใช้บังคับ

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนที่จ่ายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีอื่นที่เก็บจากเงินได้ สำหรับปีรัษฎากร และระยะเวลาบัญชีเริ่มในวันหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘

๑.๗ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์^๒

^๑ "ประกาศิ์อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้", ราชกิจจานุเบกษา ๘๓ (๒๕ เมษายน ๒๕๑๘), หน้า ๑ - ๒.

^๒ "ประกาศิ์อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้และจากทุน", ราชกิจจานุเบกษา ๘๓ (๑ สิงหาคม ๒๕๑๘), หน้า ๘ - ๑๑.

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้และจากทุน"

ข. วันลงนาม วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

ค. วันแลกเปลี่ยนหนังสือซึ่งแสดงว่าทั้งสองรัฐได้ดำเนินการทางกฎหมายของแต่ละประเทศเรียบร้อยแล้ว วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นวันแลกเปลี่ยนหนังสือ ซึ่งแสดงว่าทั้งสองรัฐได้ดำเนินการทางกฎหมายของแต่ละประเทศเรียบร้อยแล้ว และให้มีผลใช้บังคับ

๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ สำหรับเงินได้ในปีภาษีและรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ และ

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากทุน สำหรับภาษีที่จะต้องชำระในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม

พ.ศ. ๒๕๑๘

๑.๘ สาธารณรัฐสิงคโปร์^๑

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้"

ข. วันลงนาม วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

ค. วันแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘

^๑ "ประกาศใช้อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ "ราชกิจจานุเบกษา ๘๓ (๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๘),

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นวันที่ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกันแล้ว และให้มีผลใช้บังคับสำหรับเงินได้ในปฏิทิน หรือรอบระยะเวลาบัญชี เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

๑.๘ สาธารณรัฐเกาหลี^๑

ก. ชื่อ "อนุสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้"

ข. วันและสถานที่ลงนาม วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
ณ กรุงเทพฯ

ค. วันและสถานที่แลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ กรุงโซล

ง. วันที่มีผลใช้บังคับในประเทศไทย เริ่มใช้บังคับในวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

จ. วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

๒. ประเทศที่เจรจาเสร็จ ลงนามเป็นทางการและให้สัตยาบันแล้วแต่รอการประกาศในราชกิจจานุเบกษา มี ๓ ประเทศคือ

๒.๑ ประเทศอิตาลี^๒

^๑ "ประกาศใช้อนุสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้", ราชกิจจานุเบกษา ๕๕ (๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๑), หน้า ๓ - ๔.

^๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔.

๒.๒ ประเทศ เมล เบียม^๑

๒.๓ ประเทศ ปากีสถาน^๒

๓. ประเทศที่เจรจาเสร็จและลงนามเป็นทางการแล้ว แต่รอการให้

สัตยาบัน มี ๓ ประเทศคือ

๓.๑ ประเทศ โปแลนด์

๓.๒ ประเทศ อังกฤษ

๓.๓ ประเทศ อินโดนีเซีย

๔. ประเทศที่เจรจาเสร็จและกำลังรอการลงนามเป็นทางการ มี ๒ ประเทศ

คือ

๔.๑ ประเทศ มาเลเซีย

๔.๒ ประเทศ ฟิลิปปินส์

๕. ประเทศที่อยู่ระหว่างการเจรจา มี ๖ ประเทศคือ

๕.๑ ประเทศ คานาดา

๕.๒ ประเทศ ออสเตรเลีย

๕.๓ ประเทศ อินเดีย

๕.๔ ประเทศ นิวซีแลนด์

๕.๕ ประเทศ รมานีเย

๖. ประเทศที่มีโครงการเจรจาในอนาคตอันใกล้

๖.๑ ประเทศ ยูโกสลาเวีย

๖.๒ สาธารณรัฐประชาชนจีน

^๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๒๘.

^๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๘.

หมายเหตุ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา เคยมีการเจรจาตกลงถึงขั้น
ได้ลงนามอย่างเป็นทางการแล้ว แต่รัฐสภาของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ยอมให้
สัตยาบัน เพราะมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับ Investment Credit ซึ่งเป็นรูปหนึ่งของ Tax
Sparing (รายละเอียดในเรื่อง Tax Sparing นี้จะได้กล่าวในบทต่อไป)
ขณะนี้ประเทศสหรัฐอเมริกาขอเจรจาใหม่โดยมีเงื่อนไขล่วงหน้าก่อนเจรจาว่า จะต้อง
ไม่มีการให้ Tax Sparing แต่ฝ่ายประเทศไทยเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ
เพราะผลที่แท้จริงของความตกลงภาษีซ้อนอยู่ตรงจุดนี้ จึงยังไม่ยอมรับการขอเปิดเจรจา

วิวัฒนาการของความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ

สำหรับความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่ประเทศไทยทำกับประเทศ
ต่าง ๆ ทั้งที่ประกาศใช้แล้ว และกำลังจะได้รับการประกาศใช้นั้น ก็มีความแตกต่างกัน
ในรูปแบบและสาระสำคัญหลายประการ ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และสภาพที่
แตกต่างกันของประเทศคู่สัญญาแต่ละประเทศ ดังพอจะพิจารณาเป็นสังเขปได้ต่อไปนี้

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนในระยะแรกที่ทำกับประเทศสวีเดน
ญี่ปุ่น นอร์เวย์ เดนมาร์ก และสหพันธรัฐเยอรมัน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง ๒๕๑๐ นั้น
เป็นลักษณะหนึ่ง ซึ่งคงได้อาศัยร่างความตกลงฉบับ "OECD"^๑ เพราะประเทศคู่สัญญา
ส่วนใหญ่ก็เป็นสมาชิกของ "OECD"

^๑ ความละเอียดพิศุ Organisation for Economic Co-operation and
Development. Model Double Taxation Convention on Income and on
Capital, (Paris: n.p., 1963).

ต่อมา เมื่อความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนตามร่างฉบับ "OECD" ได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาเป็นลำดับ ดังนั้น ความตกลงที่ทำกับสาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ถึง ๒๕๑๘ จึงใกล้เคียงกับความตกลงตามร่างฉบับ "OECD" ซึ่งได้แก้ไขปรับปรุงในปี พ.ศ. ๒๕๒๐^๑

อย่างไรก็ดี เมื่อได้มีการเรียกร้องให้มีร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนฉบับใหม่ขึ้นมา โดยคำนึงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศพัฒนาแล้ว กับประเทศกำลังพัฒนามากกว่าที่เป็นอยู่ในร่างความตกลงตามร่างฉบับ "OECD" ทำให้เกิดเป็นร่างความตกลงฉบับ "UN"^๒ ซึ่งมีขอบเขตที่แตกต่างจากเนื้อหาของร่างฉบับ "OECD" เป็นบางข้อควย จึงเป็นผลให้ความตกลงที่ประเทศไทยได้ทำ หรือกำลังทำกับบรรดาประเทศต่าง ๆ ภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมานั้น มีการเพิ่มขอบเขตที่แตกต่างจากเนื้อหาของร่างฉบับ "OECD" โดยเป็นไปตามร่างความตกลงฉบับของ "UN" ในบางข้อควยเช่นกัน

^๑ ความละเอียดบัญญัติ Organisation for Economic Co-operation and Development. Model Double Taxation Convention on Income and on Capital, (Paris: n.p., 1977).

^๒ ความละเอียดบัญญัติ United Nations, Department of International Economic and Social Affairs. Manual for the Negotiation of Bilateral Tax Treaties between Developed and Developing Countries, (New York: United Nations, 1979).